

Sygn. akt IV CSK 795/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku M. S.
przy uczestnictwie W. J. S., A. S.,
J. M. S., P. S., A. J. S.,
J. J., M. A. S., M. E. S.
i D. S.
o stwierdzenie nabycia spadku po J. S., M. S.
i M. W. S.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt II Ca 158/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. S. od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 7 maja 2015 r., wydanego w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po J. S., M. S. i M. W. S., wniosła skargę kasacyjną opartą na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego art. 172, art. 172 § 1 w zw. z art. 7 k.c., art. 172 § 2 k.c. i prawa procesowego art. 386 § 1 i 4 k.p.c.; „zaskarżyła” jednocześnie postanowienie tego Sądu z dnia 23 kwietnia 2015 r., oddalające jej wniosek oparty

na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. o zawieszenie postępowania odwoławczego do czasu rozpoznania jej wniosku o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie przez nią i jej męża udziałów w nieruchomości tworzącej gospodarstwo rolne, co do którego Sąd Okręgowy ostatecznie stwierdził, że wchodziło w skład spadku po M. S. i M. W. S.. Skarżąca uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania tym, że w sprawie „wyłoniło się istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy Sąd w toku rozpoznania sprawy cywilnej (...), której przedmiotem jest nabycie tytułu prawnego do nieruchomości, jest uprawniony do przesłankowego rozstrzygnięcia kwestii zasiedzenia w sytuacji, w której przed właściwym sądem toczy się postępowanie o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości (...), które miały by być przedmiotem rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd w toku innego postępowania”. Wnioskodawczyni podniosła dodatkowo, że „wskazane istotne zagadnienie, prowadzi do powstania rozbieżności w orzecznictwie, wymagających wykładni przepisów prawa (...)”. Jej zdaniem, „powstała rozbieżność praktyki stosowania prawa dotyczy udzielenia odpowiedzi na pytanie - czy w sytuacji równoległego prowadzenia postępowania nie mającego za swój główny przedmiot stwierdzenia zasiedzenia, w której jednak stwierdzenie to ma wpływ na treść rozstrzygnięcia, oraz postępowania o stwierdzenie zasiedzenia, Sąd może samodzielnie przesłankowo rozstrzygnąć kwestie zasiedzenia, czy też zobligowany jest zawiesić postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., z uwagi na okoliczność, iż rozstrzygnięcie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia ma wpływ na treść orzeczenia jakie ma zapaść w tym postępowaniu (...)”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca wadliwie uzasadniła wniosek w celu wykazania dwóch różnych przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., powołując się w istocie na wystąpienie tej samej kwestii, którą przedstawiła w dwóch nieco różniących się wariantach.

Powołując się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należało przedstawić problem prawny z powołaniem się na przepisy stanowiące źródło jego powstania, przekonanie w drodze argumentacji prawnej, że jest to zagadnienie nowe, dotychczas nierozwiązane, a zarazem wywołujące poważne trudności w jego rozstrzygnięciu, a ponadto wykazanie, na czym polega jego uniwersalne znaczenie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Wykazanie przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymagało przedstawienia jurydycznej argumentacji przekonującej o tym, że konkretne powołane w skardze przepisy budzą poważne wątpliwości bądź wywołują w orzecznictwie sądów rozbieżności.

Żadna z powołanych przez skarżącą przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania nie została wykazana wobec niespełnienia wskazanych wymagań.

Skarżąca nie przedstawiła istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., stawiając jedynie pytanie, będące przejawem jej wątpliwości co do stanowiska Sądu we wskazanej przez nią kwestii oraz udzielając odpowiedzi, jak należy - jej zdaniem - kwestię tę rozstrzygnąć. W skardze brak natomiast argumentacji prawnej mającej przekonać o tym, że kwestia ta stanowi abstrakcyjny, istotny problem prawny, którego rozstrzygnięcie wywołuje rzeczywiste i poważne trudności.

Powołując się na potrzebę wykładni przepisów prawa mającą wynikać z rozbieżności w orzecznictwie, skarżąca nie powołała orzeczeń, które wskazywałyby na rzeczywiste rozbieżności; judykaty cytowane w uzasadnieniu wniosku o rozbieżnościach takich nie świadczą. Skarżąca, poza gołosłownym powołaniem się na rozbieżności „praktyki stosowania prawa”, ograniczyła się do przedstawienia własnej odpowiedzi na postawione w skardze pytanie.

W rzeczywistości kwestie, które - zdaniem skarżącej - wymagały wyjaśnienia, nie budzą istotnych wątpliwości, ani nie wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów co do autonomicznej kompetencji sądu spadku we wskazanym zakresie.

Należy dodać, że przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., którego dotyczą wątpliwości skarżącej, nie został powołany podstawach skargi, a zatem rozpatrywanie sformułowanych na jego tle kwestii byłoby bezprzedmiotowe. Co więcej, skarżąca pomimo oddalenia przez Sąd drugiej instancji jej wniosku o zawieszenie na podstawie tego przepisu postępowania odwoławczego, nie podniosła - jak tego wymaga art. 162 k.p.c. - stosownego zastrzeżenia, od którego zależy dopuszczalność powoływania się na to uchybienie w dalszym toku postępowania.

Z omówionych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.